

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2012

aruandeaasta lõpp: 31.12.2012

nimi: Inimõiguste Instituut MTÜ

registrikood: 80013293

tänava nimi, maja ja korteri number: Villardi 22-6

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10136

telefon: +372 6421000

e-posti address: eihr@eihr.ee

veebilehe address: www.eihr.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 4 Materiaalne põhivara	13
Lisa 5 Immateriaalne põhivara	14
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	15
Lisa 7 Eraldised	15
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	15
Lisa 9 Annetused ja toetused	16
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	16
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	17
Lisa 12 Tööjõukulud	17
Lisa 13 Seotud osapooled	17

Tegevusaruanne

Inimõiguste Instituut on taasiseseisvunud Eesti vanim seni järjepidevalt ja aktiivselt inimõiguste kaitsega tegelev organisatsioon. Instituut asutati 10. detsembril 1992. aastal, rahvusvahelisel inimõiguste päeval. Instituudi asutamise algataja ja esimene patroon oli president Lennart Meri.

Inimõiguste Instituut tegutseb inimõiguste kaitset Eestis ja mujal. Instituut on valitsusväline ja sõltumatu mittetulunduslik ühing.

Inimõiguste Instituudi eesmärgid on:

- jälgida individuaalsete ja kollektiivsete inimõiguste olukorda Eestis ja maailmas;
- koguda ja edastada kodumaist ja rahvusvahelist teavet inimõiguste kohta;
- anda avalikku teavet ja ekspertabi inimõiguste, nende kaitse ja rakendamise kohta;
- edendada inimõiguste haridust, koostada ning välja anda inimõigusosalast õppekirjandust;
- tegutseda Eesti sise- ja välispoliitika rahvusvahelistele inimõigusstandarditele vastavuse nimel;
- osutada õigusabi ja nõustada inimõigusküsimustes Eestis ja maailmas, edendada huvikaitset inimõiguste valdkonnas, esindada üksikisikuid kohtu- ja kohtuvälises menetluses;
- nõustada üksikisikuid, vabariigis, Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja teisi riigi institutsioone inimõiguste valdkonnas;
- osaleda siseriiklikus ja rahvusvahelises koostöös, osutada abi teiste riikide üksikisikutele ja organisatsioonidele asukohamaal inimõiguste rikkumiste juhtudel, kaitsta diktaatorlike režiimide tagakiusamise ohvrite ja represseeritute õigusi;
- tegeleda inimõiguste teadus- ja uurimistööga, mille edendamiseks määrab stipendiume Inimõiguste Instituudi põhikirjalise tegevuse eesmärkide täitmiseks;
- korraldada inimõiguste haridust ja koolitust;
- korraldada inimõiguste teemalisi konverentse, seminare jt. üritusi ning osaleda teiste üritustel;
- tõstatada inimõigusküsimusi ja teemasid meedias;
- täita muid eesmärgipäraseid ülesandeid inimõiguste teemadel.

Instituut panustab 2013. aastal teadlikkuse tõstmisele, inimõigusteemalistele konverentsidele, seminaridele, teavitustööle, õppevahendite väljaandmisele ja inimõigusorganisatsioonide koostöö tugevdamisele.

Nii Eesti-sisene kui rahvusvaheline koostöö on instituudi olulisteks tegevusvaldkondadeks. Lisaks traditsioonilistele tegevustele keskendutakse 2013. aastal ka uutele inimõigustega seotud teemadele – julgeolek, internet, usu-, mõtte- ja sõnavabaduse küsimused. Nendes valdkondades on eesmärgiks kujuneda juhtivaks mõttekojaks Eestis ning arvestatavaks partneriks maailma sarnastele organisatsioonidele.

Instituudi juhtimine:

Instituudi struktuur (liikmeskond).

Instituuti kuulus 2012. aastalõpu seisuga 36 liiget, kes moodustavad organisatsiooni kõrgeima juhtorgani – üldkoosoleku. Instituudi liikmeid on kutsutud osalema kõikidest üritustest, mis on toimunud Instituudi eestvõtmisel või osalusel.

Inimõiguste Instituudi üldkoosolekul 05. oktoobril 2012 seoses Mart Nuti tagasiastumisega, valiti uueks juhatuse liikmeks (esimeheks) Vootele Hansen.

Instituudi juhatusse kuuluvad Vootele Hansen (esimees), Erik Salumäe (juhatuse liige) ja Merle Haruoja (juhatuse liige).

Instituudi nõukokku kuuluvad: Pille Kitsing (nõukogu esimees), Jevgeni Krištšovitš, Matti Päts, Valeri Kalabugin, Ene-Eha Urbala, Aleksandr Dusman ja Mart Nutt.

Instituudil oli Tallinnas kaks põhikohaga töötajat, lisaks tähtajalise lepinguga töötaja Jõhvi kontor. Lepingulisi töötajaid oli 2012. aastal kokku ca kaheksa.

Instituudi peamised rahastajad 2012. aastal olid Kultuuriministeerium ja Sotsiaalministeerium.

Instituudi organisatsioonilised tegevused

Instituut asub Tallinnas (aadressil Villardi 22-6) ja Jõhvis (aadressil Rakvere 27).

Inimõiguste Instituut kujunes 2012. aastal üheks inimõiguste valdkonna eestkõnelejaks Eestis. Instituut on tugevdanud koostööd kõikide olulisemate samas valdkonnas tegutsevate organisatsioonidega, aga ka riiklike institutsioonide, ülikoolide ja rahvusvaheliste võrgustikega.

Instituut on suutnud edukalt laiendada oma tegevust, taasallustada riigisest ja rahvusvahelist koostööd ning olla aktiivne inimõiguste teemade

tõstatamisel.

2012. aastal valmis uus veebileht. Selle raames töötati välja visuaalne identiteet, mille olemasolu oli uue täisfunktsionaalse veebi disainilahenduse teostamise aluseks. Uuel veebil on sisuhaldusvõimalus, vaegnägijate tugi, optimeeritus otsingumootoritele ning lisatud on hulk olulisi funktsioone. Alates 2013. aastast kuulub Instituut taas "Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatavasse tulumaksusoodustusega ühenduste nimekirja".

Inimõiguste Instituudi aktiivse tegevuse alustamisega on inimõiguste teema leidnud Eesti meedias senisest aktiivsemat kajastust. Samuti on see aidanud esile tõusta ka teistel inimõigustega tegelevatel organisatsioonidel, elavdanud mõttevahetust ja toonud esile erinevaid seisukohti inimõigustega seotud teemadel.

Valminud on esialgne strateegia teemal „Inimõigused ja julgeolek”, kus püütakse vastata küsimustele, et millisel moel ning kuidas planeerib instituut antud tegevusse panustada, millised on eesmärgid ning kuidas need saavutatakse. Samuti kirjeldatakse strateegias, miks on instituut valinud inimõigused ja julgeoleku üheks oma peamiseks teemaks.

„Inimõigused ja internet” teemal leiab instituut, et iga inimõigusi austava riigi ülesandeks on tagada mõistliku tasu eest ligipääs internetile kogu riigi territooriumil. Teatavatele elanikegruppidele, näiteks vähekindlustatud või puudega inimestele, tasub kaaluda riigipoolsete soodustuste süsteemide loomist, näiteks internetiühenduse tasu ja eriotstarbeliste vahendite soetamise kompenseerimist ning tasuta koolituste pakkumist.

Inimõigusalane teavitamine ja nõustamine on IÕI põhitegevusteks olnud asutamisest alates. Nõustamise juures, peab IÕI tähtsaks esile tulnud puuduste kõrval, et otsitakse võimalusi ka nendele lahenduste leidmiseks. Teavitamine ja nõustamine inimõigusalastes küsimustes toimub kooskõlas Pariisi printsiipidega. Inimõigusalaste rahvusvaheliste lepingute, normide, aktide jt. tutvustamine toimub võimaluse korral erinevatel koolitustel ja seminaridel, kui selleks on soovi avaldatud. Vahendeid nõustamiseks peale vabatahtliku töö ei ole, kuid jätkame vahendite otsimist.

Instituut on nõustanud Eesti valitsusasutusi, inimõiguste valdkonna küsimustes, samuti osalenud eksperdina erinevatel aruteludel ja seminaridel.

Inimõigusalane haridus on Instituudi üks neljast teemast. Inimõigusi peame õppima mõistma ja väärtustama juba koolieas. Just seetõttu on oluline inimõiguste põhimõtete sisseviimine haridussüsteemi eri tasanditel, kuid seda koostöös kõigi asjast huvitatud pooltega. See ei pea olema eraldi õppeaine, vaid peaks toimuma läbi kõikide õppeprogrammide.

Sündmused ja üritused

2012. aastal möödus 20 aastat Inimõiguste Instituudi loomisest ning selle väärikaks tähistamiseks korraldas instituut kõrgetasemelise konverentsi. 09.-10. detsembril 2012 toimunud konverentsi patrooniks oli Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves ning sellest võtsid osa rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste valdkonna eksperdid. Konverentsil, koos noortepäevaga, osales rohkem kui 350 inimest nii Eestist kui ka välismaalt.

Teine suurem töö oli Eesti inimõiguste aruanne 2012. Eesti inimõiguste aruande 2012 on koostanud Inimõiguste Instituut. Aruande eesmärk on anda objektiivne ülevaade Eesti inimõigusi puudutavatest probleemidest ja küsimustest. Et inimesed oskaksid oma õiguste eest seista, peavad nad teadma oma õigusi – see on esmatähtis. Nii ongi aruande keskne küsimus see, kui hästi Eesti inimesed teavad, mis on inimõigused. Samuti annab aruanne ülevaate, millised inimõigused on hästi kaitstud, milliste kaitsmisega on probleeme. Uuring koosnes kolmest osast, kus esimene osa oli elanikkonna uuring, teine - ekspertide hinnang inimõiguste olukorrale Eestis ning aruande kolmas osa oli koondülevaade rahvusvaheliste organisatsioonide hinnangutest inimõiguste olukorra kohta Eestis, mis kajastuvad peamiselt Eestit puudutavates raportites. Neljas osa, ettepanekud ja soovitusel selle kohta, mida Eestis oleks vaja teha, et inimõiguste kaitset paremini tagada, valmib 2013. aasta kevadel.

Instituut on võtnud ühendust ja kohtunud enamike antud valdkonnas tegutsevate organisatsioonidega. Meie ettepanekul hakkasid 2012. aastal toimuma regulaarsed ümarlavad, et parandada koostööd inimõigustega tegelevate institutsioonide ja ühenduste vahel.

2012. aastal toimus mitu koostööprojekti Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, veebruaris toimus Tallinna Tehnikaülikoolis seminar üliõpilastele ja augustis rahvusvaheline seminar „10 aastat Rahvusvahelist Kriminaalkohut: fookuses on ohvrid”.

Inimõiguste Instituut ja EP ALDE fraktsioon korraldasid Vene presidendivalimiste eel arutelu. 25. veebruaril 2012. aastal Riigikogu konverentsikeskuses konverentsi „Venemaa pärast presidendivalimisi – partner või tõrjutu?“, kus osales ligi 200 kuulajat.

2012. aastal viidi läbi koostöös Saksa sihtasutusega ["Responsibility, remembrance and future"](#) projekt Vaata tagasi tulevikku. Eesmärgiks oli korraldada Tallinnas, Tartus, Pärnus, Jõhvis seeria inimõiguste-alase hariduse koolitusi. Sihtgrupiks olid ajaloo-, ühiskonna- ja kodanikuõpetuse õpetajad, ametkondade ning valitsusväliste organisatsioonide esindajad, kes puutuvad kokku inimõiguste teemaga.

Instituut on olnud aktiivne erinevate koostööprojektide arutamisel mitmete teiste organisatsioonidega selleks, et paremini ühitada ühised huvid, eesmärgid ja ressursid inimõigusteabe levitamiseks erinevatele sihtrühmadele Eestis. Kohtumised on toimunud Avatud Eesti Fondi, Euroopa Parlamendi Infobüroo, Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni, Sisekaitseakadeemia, Välisministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Riigikantselei, Kultuuriministeeriumi, Vabariigi Valitsusega, Avatud Vabariigi, Inimõiguste Keskusega, Kaitseuuringute Keskuse, e-Riigi Akadeemia, Balti Uuringute Instituudi ja teiste organisatsioonidega.

Meediategevus

Instituudi töötajad on aktiivselt osalenud avalikel loengutel, debattidel, ümarlaudadel, konverentsidel, kirjutanud arvamuskäsitlusi ning esitanud avalikkusele seisukohti inimõigusi puudutavatel teemadel nii trüki- kui ka elektroonilises meedias. Instituudi eesmärgiks oli ja on pakkuda avalikkusele objektiivset, ausat ja kontsentreeritud infot eesmärgiga tõsta teadlikkust inimõiguste aktuaalsete küsimuste, rahvusvaheliste inimsusvastaste kuritegude teadvustamisel, represseeritute õiguste ning Eesti sise- ja välispoliitika rahvusvahelistele inimõigusstandarditele vastavuse kohta.

Instituut jälgis individuaalsete ja kollektiivsete inimõiguste olukorda Eestis ja maailmas ning võimaluste piirides kogus ja edastas kodumaist ning rahvusvahelist teavet inimõiguste kohta oma sotsiaalmeedia lehekülgedel.

Ajavahemikul jaanuar–detsember esinesid instituudi töötajad üle paarisajal korra meedias nii ekspertarvamuste kui ka meedia poolt tellitud arvamuskäsitlusega. Instituudi sotsiaalmeedia vahendusel on huvilistel võimalik end kursis hoida, mis toimub maailmas inimõigustega seonduvalt.

Inimõiguste Instituudi tegevus 2013. aastal

- Instituut soovib kujuneda inimõiguste mõttekojaks, kus analüüsitakse antud valdkonna arenguid ja koostatakse mõttepabereid;
- Instituut jälgib nii Eestis kui kogu maailmas inimõiguste olukorda erinevates valdkondades ning annab panuse nende õiguste selgitamisel meedia vahendusel;
- Instituudi üheks eesmärgiks on jätkata tegevust lisaks Tallinnale ka Ida-Virumaal;
- Instituut jätkab koostööd riiklike institutsioonidega nõustades neid inimõiguste valdkonna küsimustes (näiteks inimõiguste olukord maailmas; inimõiguste kaitse sõjalistes konfliktides; inimõigused ja internet; inimõigused ja julgeolek jms);
- Instituut jätkab kõrgetasemelise konverentsi korraldamisega detsembris 2013 ja plaanib läbi viia seminaridesarja koostöös teiste organisatsioonidega;
- Instituut alustab uudiskirja koostamist laiema avalikkuse ja oma liikmete jaoks;
- Instituut viib läbi kaks uuringuprojekti "Inimõigused ja usuvabadus" ning "Inimõigused kaitseväes", mis põhineksid nii kvalitatiivsel kui ka kvantitatiivsetel uuringutel;
- Instituut tõlgib 2012. aasta uuringud inglise ja vene keelde ning avaldab need oma kodulehel;
- Instituut peab oluliseks koostööd kõigi antud valdkonnas tegutsevate organisatsioonidega ning rahvusvaheliste võrgustikega;
- jätkab koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga;
- Instituut alustab rändnäituste sarja, mille esimesteks teemadeks on "Anne Frank" koostöös Anne Franki majaga ja "Inimõigused Eestis Nõukogude Liidu võimu all" koostöös Eesti Mälu Instituudiga;
- Instituut alustab Avatud Eesti Fondi vahendusel haridusprojekti elluviimist, mille eesmärk on luua "inimõigussõbralike koolide võrgustik" ja tõlkida eesti keelde Euroopa Nõukogu COMPASS käsiraamat inimõiguste õpetamiseks noortele, mida saab kasutada nii formaalse kui mitteformaalse hariduse andmisel;
- tasuta on saadaval inimõiguste õppevara instituudi kodulehel;
- võimaluse korral alustatakse aasta teises pooles pilootprojekti "Inimõigusterminoloogia koostamine, korrastamine ja seletuste lisamine";
- Instituut jätkab panustamist koostööprojektidesse ja osaleb avalikel rahastusprojektide konkurssidel.

Instituudi töötajad ja juhatuse liikmed plaanivad aktiivselt osaleda avalikel loengutel, debattidel, ümarlaudadel ja konverentsidel, kirjutada arvamuskäsitlusi ning esitada avalikkusele inimõiguste teemalisi seisukohti nii trüki- kui ka elektroonilises meedias. Eesmärgiks on tegutseda Eesti sise- ja välispoliitika rahvusvahelistele inimõigus-standarditele vastavuse nimel ning pakkuda avalikkusele koondatud infot, näiteks diktaatorlike režiimide tagakiusamise ohvrite kaitsmise ja represseeritute õiguste kohta. Selles tegevuses jätkatakse koostööd erinevate organisatsioonide ja meediaväljaannetega.

Juhatuse esimees:

Vootele Hansen
/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige:

Merle Haruoja
/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige:

Erik Salumäe
/allkirjastatud digitaalselt/

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	63 700	61	
Nõuded ja ettemaksud	20 751	11 721	2,3,13
Kokku käibevara	84 451	11 782	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	12 502	17 054	4
Immateriaalne põhivara	9 922	8 382	5
Kokku põhivara	22 424	25 436	
Kokku varad	106 875	37 218	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	26 156	8 242	3,6
Eraldised	9 810	0	7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	70 122	28 346	8
Kokku lühiajalised kohustused	106 088	36 588	
Kokku kohustused	106 088	36 588	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	630	67	
Aruandeaasta tulem	157	563	
Kokku netovara	787	630	
Kokku kohustused ja netovara	106 875	37 218	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	339 270	108 497	8,9
Tulu ettevõtlusest	0	945	10
Muud tulud	1 019	5	
Kokku tulud	340 289	109 447	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-157 169	-47 637	11
Tööjõukulud	-174 085	-60 236	12
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-7 730	-996	4,5
Muud kulud	-1 148	-15	
Kokku kulud	-340 132	-108 884	
Põhitegevuse tulem	157	563	
Aruandeaasta tulem	157	563	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	157	563	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	7 730	996	4,5
Kokku korrigeerimised	7 730	996	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-9 030	-11 721	2,3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	69 501	36 588	3,6
Kokku rahavood põhitegevusest	68 358	26 426	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4 719	-26 432	4,5
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-4 719	-26 432	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	2 000	0	13
Saadud laenude tagasimaksud	-2 000	0	13
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	0	0	
Kokku rahavood	63 639	-6	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	61	67	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	63 639	-6	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	63 700	61	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2010	67	67
Aruandeaasta tulem	563	563
31.12.2011	630	630
Aruandeaasta tulem	157	157
31.12.2012	787	787

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Inimõiguste Instituut on koostanud raamatupidamise aastaaruande perioodi 01.01. - 31.12.2012 kohta.

Esitlusvaluutaks on euro. Finantsandmete esitamise täpsusaste on üks euro.

Aruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale. Eesti hea raamatu-pidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja-antavad juhendid.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke, kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviidsetesse fondidesse, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ühingu tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksud ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse tulemiaruanandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksud ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ühingu enda põhitegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639,12 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 639,12 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumus, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ühing saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse

ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse tulude-kuludearuandes muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on ühingu poolt kontrollitav, tema kasutamist saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärset mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Amortisatsioonimäärade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Tarkvara, patendid, litsentsid, kaubamärgid ja muu immateriaalne põhivara 20-33%

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639,12

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Mööbel jm kontorisustus	3-5 aastat
Arvutid	3 aastat

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ühing vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. TulemiaruanDES kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemaid eraldi.

Seotud osapooled

Inimõiguste Instituut MTÜ aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. liikmeid;
- b. sidusettevõtjaid, -ühinguid;
- c. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- d. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid ja ühinguid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	13 947	13 947			3
Muud nõuded	5 065	5 065			
Ettemaksed	1 739	1 739			
Tulevaste perioodide kulud	874	874			
Muud makstud ettemaksed	865	865			
Kokku nõuded ja ettemaksed	20 751	20 751			
	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 801	8 801			3
Muud nõuded	10	10			13
Ettemaksed	2 910	2 910			
Tulevaste perioodide kulud	2 045	2 045			
Muud makstud ettemaksed	865	865			
Kokku nõuded ja ettemaksed	11 721	11 721			

Muude nõuete all on kajastatud nõuded aruandvate isikute vastu.

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2012		31.12.2011	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	5 881	0	2 840
Erisoodustuse tulumaks	132	0	0	0
Sotsiaalmaks	0	9 858	0	4 715
Kohustuslik kogumispension	0	547	0	206
Töötuskindlustusmaksed	0	916	0	212
Ettemaksukonto jääk	13 815		8 801	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13 947	17 202	8 801	7 973

Lisa 4 Materiaalne põhivara (eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvuti-süsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2010				
Soetusmaksumus	0	0	0	0
Akumuleeritud kulum	0	0	0	0
Jääkmaksumus	0	0	0	0
Ostud ja parendused	8 298	8 298	9 752	18 050
Amortisatsioonikulu	-592	-592	-404	-996
31.12.2011				
Soetusmaksumus	8 298	8 298	9 752	18 050
Akumuleeritud kulum	-592	-592	-404	-996
Jääkmaksumus	7 706	7 706	9 348	17 054
Ostud ja parendused	699	699	0	699
Amortisatsioonikulu	-2 824	-2 824	-2 427	-5 251
31.12.2012				
Soetusmaksumus	8 997	8 997	9 752	18 749
Akumuleeritud kulum	-3 416	-3 416	-2 831	-6 247
Jääkmaksumus	5 581	5 581	6 921	12 502

Lisa 5 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

		Kokku
	Muu immateriaalne põhivara	
31.12.2010		
Soetusmaksumus	0	0
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	0	0
Ostud ja parendused	8 382	8 382
31.12.2011		
Soetusmaksumus	8 382	8 382
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 382	8 382
Ostud ja parendused	4 020	4 020
Amortisatsioonikulu	-2 480	-2 480
31.12.2012		
Soetusmaksumus	12 402	12 402
Akumuleeritud kulum	-2 480	-2 480
Jääkmaksumus	9 922	9 922

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	1 238	1 238			
Võlad töövõtjatele	7 554	7 554			
Maksuvõlad	17 202	17 202			3
Muud võlad	162	162			
Kokku võlad ja ettemaksed	26 156	26 156			

	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	170	170			
Maksuvõlad	7 973	7 973			3
Muud võlad	99	99			
Kokku võlad ja ettemaksed	8 242	8 242			

Lisa 7 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2011	Moodustamine/ korrigeerimine	31.12.2012
Tagastatavad toetused	0	9 810	9 810
Kokku eraldised	0	9 810	9 810

Aruandeaasta lõpu seisuga kuulus suure tõenäosusega tagastamisele Avatud Eesti Fond SA poolt saadud sihtfinantseering summas 9 810 EUR

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Brutomeetod

	31.12.2010	Saadud	Tagastatud	Tulu/ amortisatsioon	31.12.2011	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Kultuuriministeerium	0	26 843		-26 469	374	
Sotsiaalministeerium	0	110 000		-82 028	27 972	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	136 843		-108 497	28 346	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	136 843		-108 497	28 346	

	31.12.2011	Saadud	Tagastatud	Tulu/ amortisatsioon	31.12.2012	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Kultuuriministeerium	374	34 106	0	-27 191	7 289	
Sotsiaalministeerium	27 972	250 500	0	-254 332	24 140	
Stiftung Erinnerung	0	20 480	0	-19 006	1 474	
Soome välisministeerium	0	20 000	-4 935	-15 065	0	
Avatud Eesti Fond SA	0	9 810	0	0	9 810	7
Google UK Limited	0	25 512	0	-8 291	17 221	
Eesti Välispoliitika Instituut SA	0	20 000	-4 935	-15 065	0	
Justiitsministeerium	0	20 000	0	0	20 000	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	28 346	400 408	-9 870	-338 950	79 934	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	28 346	400 408	-9 870	-338 950	79 934	

Stiftung Erinnerung'i poolt finantseeritud projekti lõpptähtaeg on 28.02.2013.a.

Justiitsministeeriumi poolt finantseeritud projekti lõpptähtaeg on 30.11.2013.a.

Kultuuriministeeriumi poolt finantseeritud projekti (summas 7 263 EUR) lõpptähtaeg on 29.03.2013.a.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	338 950	108 497	8
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	320	0	
Kokku annetused ja toetused	339 270	108 497	

Rahalised ja mitterahalised annetused			
	2012	2011	Lisa nr
Rahaline annetus	339 270	108 497	8
Kokku annetused ja toetused	339 270	108 497	

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2012	2011
Loengute läbiviimine	0	945
Kokku tulu ettevõtlusest	0	945

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2012	2011
Üür ja rent	15 137	3 940
Mitmesugused bürookulud	3 201	18 991
Lähetuskulud	11 991	4 204
IT-teenused ja -tarvikud	4 279	2 239
Raamatupidamise teenus	4 416	1 435
Konverentsid, seminarid	81 987	8 933
Isikliku sõiduauto hüvitus	2 880	1 856
Reklaam- ja kommunikatsioon	17 441	229
Sidekulud	3 256	1 017
Konsultatsioonid	3 000	0
Turu-uuringu teenus	6 648	0
Muud	2 933	4 793
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	157 169	47 637

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2012	2011
Palgakulu	130 013	45 129
Sotsiaalmaksud	44 072	15 107
Kokku tööjõukulud	174 085	60 236
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	174 085	60 236
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	8	3

Lisa 13 Seotud osapooled (eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2012	31.12.2011
Füüsilisest isikust liikmete arv	36	29

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2012		31.12.2011	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	42	0	10	0

2012	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 000	2 000	
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused			
		2012	2011
Arvestatud tasu		46 000	29 818